

[Udenrigsministeren.]

Mindretallets Stilling, blev man enig om, at Mindretallet skulde give en Redegørelse for de Ønsker, Mindretallet havde, hvilke det saa skulde være den danske Regerings og altsaa ganske særligt min Opgave at føre videre over for de allierede Myndigheder. Denne Redegørelse fik vi, afsendt fra Flensborg den 8. Juni.

Allerede inden vi modtog denne Skrivelse, havde vi — det har jeg Lov til at sige — haft Forhandling med de allierede Myndigheder, man skulde henvende sig til — paa dette Tidspunkt var det S. H. A. E. F., altsaa Supreme Headquarter of Allied Expeditionary Forces, som havde Magten ikke blot her i Landet, men ogsaa i Slesvig —, og under 4. Juni modtog vi en Skrivelse, i hvilken man havde givet Tilsagn om, at man vilde gøre, hvad man kunde for at undgaa Rekviritionering af Danmarks Ejendom, undlade at anvise dansk Arbejds-kraft til mere ubehagelige Opgaver, søge at udnævne Danske til administrative Stillinger, hvor dette maatte være ønskeligt, og i øvrigt opmuntre til al dansk national Virksomhed, saaledes at der altsaa indlededes med, kan jeg sige, et Arbejde, som talte for, at man vilde kunne give det danske Mindretal, der var lige saa allieretsindet som og havde haft en meget vanskeligere Stilling end saa mange andre, som er danske, en saa god Stilling som muligt.

I den omtalte Skrivelse af 8. Juni fra det danske Mindretal bad man om Frigørelse og Hjemsendelse af danske, sydslesvigske unge, som opholdt sig blandt tyske Soldater; man bad om, at der kunde blive givet et Legitimationskort — man udstedte, i øvrigt med stor Forsigtighed, en vis Autorisation —, at der skulde gives Hjælp paa mangfoldige Maader til Rejser nord- og sydpaa over Grænsen, og at man kunde faa Lærere, Biblioteksfolk, Præster og mange andre stillet til Raadighed; man bad endvidere om, at der skulde være Mulighed for at sende dansk Ungdom fra Sydslesvig til danske Efterskoler, Højskoler og Fagskoler, at man kunde undgaa Beslaglæggelse af Mindretallets Ejendom, og at man kunde faa Lejlighed til at udgive en Brochure paa Engelsk om Sydslesvig, som man kunde uddele til de engelske Besættelsestropper, og endelig, at der blev draget Omsorg for, at Flygtningenes Hjemsendelse til Danmark ikke maatte komme til at belaste Sydslesvig, som i Forvejen havde et meget stort Flygtningekontingent. Jeg tror, man kan sige, at i Skrivelsen af 8. Juni, som var en Følge af den Sammenkomst, Stats-

ministeren og jeg havde haft allerede den 30. Maj, var Grundlaget lagt for Mindretallets Ønsker.

Maa jeg, uden at jeg skal gaa i Enkelt-heder om de Forhandlinger, der er ført, først med S. H. A. E. F. og de militære Myndigheder, og dernæst efter at S. H. A. E. F. er blevet ophævet, med de to Gesandter, den engelske og den amerikanske Minister, sige, at man fra den danske Regerings Side og fra Udenrigsministeriets Side paa ethvert Tidspunkt har gjort, hvad man overhovedet kunde, for at faa de Ønsker, som det danske Mindretal Syd for Grænsen har stillet, opfyldt, og at vi overmaade mange Gange har rettet mundtlig og skriftlig Henvendelse til de paagældende Myndigheder, for at man skulde opfylde de Ønsker, som vi delte med det danske Mindretal.

Nu tror jeg, man maa være klar over, at Stillingen er den, at det for fremmede er temmelig vanskeligt at forstaa Forholdene i Sydslesvig. Lad mig sige det saaledes: Jeg lagde Mærke til, da jeg var dernede, at det forekom adskillige Soldater underligt, at der jo kunde være en tysk Statsborger, med tyske Papirer naturligvis, tilhørende det danske Mindretal, som vi betragtede som aldeles fortrinlig national, og den næste Dag mødte de en dansk Statsborger med danske Papirer, som var en flygtet Nazi eller en flygtet dansk Hipomand eller hvem det nu var, som de fik at vide var noget af det mest skammelige, der eksisterede. Dette var for den almindelige fremmede Soldat maaske ikke saa forfærdelig nemt at forstaa, og jeg var derfor fuldkommen klar over, at hvis man skulde opnaa at komme virkelig frem med Hensyn til alle de Spørgsmaal, som vedrører de Vanskeligheder, der foreligger i Sydslesvig, vilde det være nødvendigt, dels at man kom derned selv for at tale med de paagældende Myndigheder og undersøge, hvad der kunde gøres, dels, hvilket jeg ogsaa fik Forslag om fra Overborgmester I. C. Møller engang i Juli Maaned, at man ansatte en Liaison-Officer, som kunde gaa ind imellem det danske Mindretal, den danske Myndighed dernede og de engelske Besættelsesmyndigheder.

Som det høje Ting vil vide — ej heller her tror jeg det vil være formaalstjenligt at gaa i Enkeltheder —, gjorde jeg mig i Juli-August Maaned de største Anstrengelser for at komme til Flensborg, og det lykkedes at faa Lov til at foretage en Rejse til Flensborg den 16.—17. August. Jeg fik derved Lejlighed til at føre en indgaaende Samtale med Repræsentanterne for det danske Mindretal, som jeg jo kendte godt